

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

N R. 1 7

91. ÅRGANG
15. SEPTEMBER

1 9 7 9

Med prekestolen
i kofferten

(Side 2)

Paven til Irland

(Side 3)

Når lik blir salgsvare

(Side 10)

Med prekestolen

i kofferten

Med en prekestol forbinder de fleste sannsynligvis en gjenstand med lyd-himmel, høyt hevet over kirkegulvet og fjernt fra en andektig og ydmykt lyttende skare. Vel, hva man enn forbinder med dette møbel, så er det historisk sett av temmelig ny dato, selv om det har forbilder i andre kulturer enn den nordiske, og rent kirkelig kan man kanskje tillate seg å stille spørsmål om dets liturgiske berettigelse i det hele tatt.

Nå er den der ihvertfall, i de fleste tilfelle da; og for å fastholde vår idé-assosiasjon om en gjenstand som henger der oppe under sin egen himmel og lar sin funksjon bli levendegjort gjennom åndelig tordenvær og forkynnelse av frihet for de fangne, så la oss da spørre hverandre om et slikt instrument ikke assosierer dithen hvor indoktrinering erstatter forkynnelse og hvor det upersonlige trer istedenfor levendegjørelsen. Nå må det vel i anstendighetens navn medgis at det i århundredenes løp selvfølgelig også er sagt meget godt der ovenfra, det være seg fra hvilken kirkelig front det enn måtte komme. Men selve funksjonen til dette kjære møbel minner litt om et lukket rom, hvor tingene blir servert i fast form for så, når siste salme er sunget på behørlig vis, å bli bragt ut til omsetning i hverdagens praktiske liv.

Så langt, så godt. Men der er altså denne begrensningen, om ikke annet så i tiden. Evangeliet skal forkynnes for all skapningen, og altså ikke bare for den lokale befolkning. Tiden har

sprengt alle rammer, og det gjelder i særlig grad den kristne forkynnelse, som aldri mer bare må bli henvist til den lille kassen deroppe under loftet.

Allerede de tidligste kristne oppfattet budskapet om Guds kjærlighet til menneskene og Herrens oppstan-

delse som noe som vedkom hele verdens befolkning. Derfor brant de for dette mål, som for dem lå hinsides alle menneskelige begrensninger. Her tok man alle midler i bruk for å nå den enkelte på nettopp det sted hvor han var å finne.

Historisk sett kan man altså tillate seg å mene at evangeliets forkynnelse var en hjertesak og en sak som angikk alle som på minste måte ble involvert i den. Apostlenes og mangen en stor misjonærs prekestol var ikke noe opphøyet møbel med renessanse-utskjæringer, men ofte toften på en båt,

(Forts. side 5)

PAV

Dublin i august — Dublins gater flyter av papirbiter og rusk, men den langvarige streiken blant renovasjonsarbeiderne bekymrer øyensynlig ikke irerne alt for mye, de har fått viktigere ting å tenke på: pave Johannes Paul kommer på noen dagers besøk ved månedsskiftet september-oktober. — Hvordan skal dere få gatene rene? spurte jeg en drosjesjåfør. — Det går nok bra, sa han, — men vi trenger noen små mirakler.

Pavebesøket er den store tingen her i høst, avisene bringer hver dag stoff om forberedelsene, irsk fjernsyn forsøker å kjøpe kameraer og annet utstyr i utlandet og i et land som sandelig har hatt vanskeligheter å stri med er det lett å skjønne den avis som redaksjonelt kalte pavens uventede og gledelige besøk for VISIT OF HOPE. Nyheten har utløst sterke følelser i dette folket som i århundrer har vært regnet som en av den katolske kirkes mest solide bastioner. Sinte bemerkninger fra mr. Paisley i nord blir et isolert fenomen i dette. Også andre kristne samfunn i hele Irland uttrykker glede.

En avis skriver: Vi håper alle at nasjonen vil våkne til nytt liv ved dette besøket og at det vil få oss ut av apatien og følelsen av å akseptere den nåværende situasjon. To nyheter fra nord viser hvor dypt ned vi har kommet skriver avisen «Irish Independent» Den ene er Paisleys erklæring om å kjempe mot besøket. Den andre er bombeeksplosjonen i

EN TIL IRLAND

Dublin-brev fra Åge Rønning

Belgravia Hotel i Belfast nylig, et hjem for gamle og uføre mennesker. Fem bomber ødela hotellet og folk fra redningstjenesten og naboer måtte

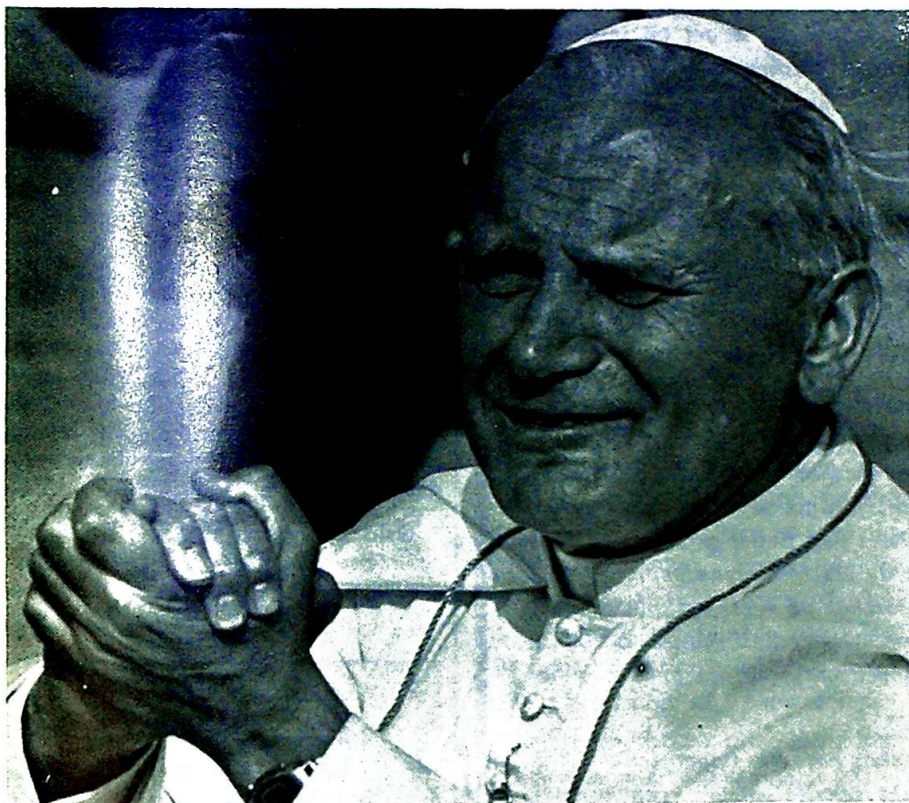
lederne her kommer han til å fly fra sted til sted i helikopter for å møte så mange som mulig før han setter kursen til New York hvor han skal

er over 4000 irske prester i misjonsarbeidet og 6 500 søstre. Man venter også at hundretusener av katolikker fra hele verden vil sette kursen mot Irland i disse dagene.

Samtidig blir politiets permisjoner inndratt og det blir iverksatt strenge sikkerhetstiltak for å beskytte paven og hans følge.

Sr. Else-Britt Nilsen

Redaktoren av St. Olav, sr. Else-Britt Nilsen OP skal en tid fremover oppholde seg i Frankrike i studieøyemed. Biskopen har derfor anmodet cand. phil. Svend Aage Rasmussen om inntil videre å redigere bladet.

bære mange i sikkerhet. Her og andre steder er dette ikke lenger snakk om mening i det som skjer. Jo før vi innser at disse terrorhandlinger er kriminelle handlinger jo bedre, de har ingen politisk mening.

TITUSENER HJEM

Det er ennå ikke offentliggjort en reiserute for pavens besøk selvfølgelig, men sammen med noen av de katolske

være til stede ved FNs Hovedforsamling. Uttalelser fra kilder som har nær kontakt med Vatikanet tyder på at paven ønsker å besøke steder i Irland hvor han kan samle flest mulig, voksne og barn.

Hierarkiet i Irland har planer om å få flest mulig av de mange irske biskoper, prester og ordenssøstre som er andre steder i verden til å komme hjem i dagene 29. september til 1. oktober i anledning begivenheten. Det

St Olav
formidler
katolsk
og
økumenisk
kultur

Abonner
på
St. Olav

REDAKSJONELT:

Det står skrevet i stjernene

De som leser i stjernene er for øyeblikket svært opptatt av at det astrologiske verdensår er på vei inn i en ny æra. Dette skulle ifølge stjernetyderne innebære at jorden og dens innvånere går en helt ny tid imøte; en tidsalder som i mangt og meget vil innebære at menneskene vil satse på helt andre verdier enn de gjør for øyeblikket.

Vel, nå kan man tro og tolke horoskoper eller la være, og man har jo også lov til å drømme om at man i den nærmeste fremtid vil legge vinn på interesser som peker i retning av det kvalitative i den menneskelige tilværelse på bekostning av de mere kvantitative avkastningsmuligheter man i dagens myriader av problemer holder et våkent og etter deres utsagn som har greie på denslags, livsbetinget øye med.

Historien viser at de kvantitative idealer som kanskje ikke akkurat kom til verden med oppdagelsen av Amerika i slutten av middelalderen, så likevel har styrt menneskene mer enn menneskene har styrt dem. Dog skal det tross alt medgis at disse idealer, som størstedelen av vår jordiske tilværelse i dag hviler på, har lært oss i meget høy grad å vurdere og måle og sette sammen begreper, slik at mennesket i all dets moderne ensomhet på tvers av alle tabeller og kurver stadig ånder og lever som et biologisk individ. Merkelig nok; for etter de selvsamme prinsipper burde de ha bukket under for lenge siden.

Kanskje, sier noen, men mennesket har alle dager tenkt i tall og størrelser, og det har alltid brukt resultatene av regnekunsten til å formidle egne formål. Å ja, såmenn har det det, men historien viser også at det var tider hvor det som holdt mennesket oppe var det kvalitative håp. En drøm om noe som var bedre, om noe som var riktigere, om noe som var sant.

Sannhet kan ikke måles. Sannhet kan ikke settes inn i et regnestykke. Sannhet er eller er ikke, for er det ikke, så er det løgn! Her er man inne på vurderingen av varige og ekte verdier for verdienes egen skyld.

Kanskje er det noe om det stjernetyderne sier. Ihvertfall er det noe som tyder på at mennesket er blitt tvunget til å stanse opp en stund på sin vandring gjennom evigheten. Det er som om begeret er nær ved å bli fylt opp og vi vegrer oss for å drikke av det.

Svend Aage Rasmussen.

FRA BISPEDØMMET:

Pastor Michel Beckers er fra og med 1. september i år løst fra sitt verv som sogneprest for St. Paul Menighet i Bergen og har fått innvilget et fri-år for studier i USA.

Pater Wilhelm Hertman, O.F.M. tiltrådte 1. september i år som sogneprest for St. Paul Menighet i Bergen.

Pastor Rudi Kessels ble pr. 1. september i år løst fra sitt verv som ungdomsprest for O.K.B. og tilsatt som kapellan ved St. Paul Menighet i Bergen.

Pater Rory Mulligan S.M. er fra 1. september i år tilsatt som ungdomsprest for Oslo Katolske Bispedømme.

NYE PRESTER:

Pastor Joao Aniceto De Lima Filho fra Brasil er kommet til Oslo for å virke blant våre spanske og portugisisktalende katolikker samt for å kvalifisere seg til innsats i den vanlige sjelesorg i O.K.B. Foreløbig adresse: Neuberggaten 15, Oslo 8.

Pastor Simon Linh fra Vietnam er kommet til Oslo for å virke blant våre vietnamesiske innvandrere. Foreløbig adresse: Caritas Norge, Fagerborggaten 17, Oslo 3.

Oslo, 28. august 1979.

+ JOHN W. GRAN
Biskop

PAVEN OG NICARAGUA

Dikteren og presten Ernesto Cardenal har aktivt støttet revolusjonen i Nicaragua, og inntar i dag en betydelig stilling som minister for kultur med beslektede områder. Han understreker i et intervju med flere italienske aviser, at det er et meget viktig trekk ved revolusjonen, at kristne har tatt aktiv del i den, som værende kristne. Imidlertid er det med stor beklagelse, at man må notere, at paven ikke har sagt noe om Nicaragua. Cardenal understreker, at her taler han som prest i den romersk katolske kirke, og han fortsetter: «Paven vet hva som foregår her og likevel er han taus.» Paven har engang tidligere uttalt seg på en måte, som de revolusjonære føler seg krenket av, og Cardenal slutter: «Paven har vist, at han ikke har forstått vår kamp!»

Vor Kirke

Om livet etter døden

Med prekestolen i kofferten

(Forts. fra side 3)

sokkelen til en statue eller, som det var tilfelle med Frelseren selv, en liten plass under et tre, eller alt etter omstendighetene en fjellskråning.

Den kristne argumentasjon kom langt senere og er egentlig noe helt annet enn forkynnelsen av kjærlighetens evangelium. Argumentasjon har noe med skranke å gjøre, det har å gjøre med å fastslå at her står jeg! All right, det har alskillige prekestoler vært brukt til i tidenes løp.

Tidenes løp ja; for tiden løper hurtig i menneskets verden, og det haster med å nå ut til den enkelte med budskapet om syndenes forlatelse og Guds kjærlighet. Ikke minst fordi dette budskapet er noe positivt i verden av i dag i motsetning til destruktive krefter som i særlig grad i nåtiden gjør alt for å ødelegge verdier, som kanskje er hensides menneskelig erkjennelse, så dog er et faktum i alt levende liv og som tjener og verner alt det skapte.

Evangeliet angår all verden. All verden består av myriader av enkelt-individer som handler. Mennesker som handler på en eller annen måte i hverdagen, økonomisk, sosialt, men ikke minst politisk. Verden har i dag ut-

viklet seg på en slik måte at mennesket i langt høyere grad er blitt selv bevisst som handlende faktor og i høyere grad har forstått å bli en del av det politiske handlingsmaskineri.

Nettopp til det politiske handlende menneske av i dag er det evangeliet taler sitt budskap, eller må få anledning til å gjøre det, og på et sprog som flest mulig begriper. Det er jo slikt sett ikke noe nytt, og dog; i i lange tider var det ihvertfall forbeholdt europeeren ikke alene å påta seg forkynnerrollen, men også å være den som var mer eller mindre tvangsinnlagt til å være tilhører.

Selv den mest elementære kirkehistorie peker på at det var tider hvor det politiske menneske i særlig grad kom i konflikt med den kristne kirkes budskap, og hvor dette budskap etter historiens vide dom kanskje ikke helt ble anvendt i den politiske intensjon det opprinnelig var tenkt for. Kanskje den historiske pekefinger, omenn nokså tilbakeholdende, tvinges til å ta retning av at det ikke var likefrem tilgivelse og overbærenhet, samfunnsinn og barmhjertighet som preget hine kanskje ikke så fjerne tiders forkynneres politiske så vel som sosiale forkynnelse. Skranken var der; det var jeg som sto der oppe på prekestolen, dit man kom ad en ofte skjult trapp for nemlig å understreke at kirken var noe eksklusivt opphøyet, mens den lyttende skare var *de andre, der nede!* Apostelen, han som var blitt utsendt, om ikke annet så da ifølge ritualen, var fra den fattige mann som vandret til fot eller tok i bruk de transportmidler som var for hånden, blitt til en fyrste, som gjennom århundreder kunne tillate seg å *se ned på!*

Og så er vi her igjen i dag. Nødvendigheten har tvunget kristendommen til å besinne seg på sine egne verdier og ikke minst på egne midler og metoder. Man har langt om lenge forstått at prekestolen er blitt en museumsgjenstand som man kanskje til nød for å verne om gamle tradi-

(Forts. s. 7.)

Kongregasjonen for tros læren har i mai utsendt et brev underskrevet av kongregasjonens prefekt Kardinal Seper, hvor man medgir at det i moderne tid synes å være en tendens til å gå «lett over» visse deler av den kristne tros læren, slik som den er formulert i trosbekjennelsen.

Man oppfordrer især biskopene, men også andre som er ansvarlige for undervisningen og forkynnelsen til å dra omsorg for at intet punkt i kirkens lære på noen måte settes til side eller nedvurderes.

Det man især er falt over, fortsetter brevet, som er forelagt paven og godkjent til utsendelse av ham, er læren om livet etter døden. Kongregasjonen understreker kraftig at den katolske kirke tror på *de dodes oppstandelse!*

Kirken tror på og forstår ved dette den døde *persons virkelige oppstandelse av graven.*

Kirken tror på at et åndelig element i mennesket *fortsetter sin eksistens etter dødens inntreden.*

Kirken tror på at den avdøde straks etter døden *møter den oppstandne frelser personlig.*

Kirken tror på Vår Frues opptagelse i himmelen som et eksempel som skal peke hen på et legemlig fenomen som er bestemt for alle.

Kirken tror på *en evig straff*, likesom den også tror på muligheten av rennelse etter døden. Det er imidlertid forskjell på straffen som overgår den uomvendte synder og renselsen; renselsesprosessen er det fenomen kirken kaller *purgatoriet* eller *skjærsilden*, eller helvede.

Man gjør oppmerksom på at innholdet i den kristne trosbekjennelse er i *ovreenstemmelse med skriften og tradisjonen.*

L'Osservatore Romano

Vi fikk anmerkninger

Ved Svend Aage Rasmussen

St. Olav har tatt en tur ut til Lillebo, en idyllisk solbeskinnet plett, godt gjemt blant høye trær og masser av sommergrønne planter. Her treffer vi Randi Straith som har lovet seg selv å ta minst 50 svømmetak på fastende hjerte. Det er hyggelig på Lillebo. Og over en kopp kaffe får vi en prat om stort og smått.

Blir man utilfreds når man blir eldre?

Nei, hvorfor skulle man bli det? Selv om årene går fra en, får man forsøke å gjøre det beste ut av det.

Ja det er riktig nok; men har forandringene gjennom tidene overrasket deg, og kunne du tenke deg å protestere, når det plutselig dekreteres, at nå skal det til å skje ett eller annet, for eksempel i kirken?

Jeg er tilfreds med kirken som den er. Hvis det skal skje noe nytt, så må det det. Fordi det er til gode for noen mennesker, selv om ikke alle liker det, så er det alltid noen det passer for. Og da får man være fornøyd med det. Og være fornuftig og innse, om det ikke akkurat passer deg, så er det noen som det passer glimrende for.

Så er det vel det, at kirken skal jo bestandig være i vekst?

Det er nemlig det. Hvis det har vært som det var i begynnelsen, så blir det stillestående. Nei, kirken skal utvikles, og den må følge med tiden. Vi må være helt på det rene med, forandring må til. Men man skal ikke gå for vidt. Bare kirken ikke går for langt. Men det gjør den katolske kirke ikke! Kirken må aldri svikte sitt grunnsyn.

Du gikk på katolsk skole. Mener du at nettopp det at du har vært med i den katolske kirke helt fra fødselen, har vært en god ballast i livet?

Ja, det er en god ballast jeg har fått med, fordi jeg har gått på katolsk skole. Det er en meget god ballast.

..Er det slik at den undervisning som den katolske skole før i tiden sto for, kom til å være en særlig åndelig verdi og kraft gjennom ditt liv? Hvis du hadde gått på den alminnelige, offentlige skole; tror du så at du hadde fått det samme innhold ut av det?

Aldri, aldri! Jeg kunne aldri fått den samme gode ballast som jeg har fått ved å gå på St. Sunniva skole.

Var søstrene vennlige dengang?

Søstrene har alltid vært snille og forsøkt å være så rettferdige som mulig. Men søstrene er også mennesker.

Hva mener du om forandringen av skolen; eller synes du i det hel tatt at det er skjedd en forandring i skole og oppdragelse. Mener du for eksempel at den forandring som nå er skjedd med skole og ungdom er feil, sett med en eldre katolikks øine?

Jeg mener at den katolske skole; ja, jeg vet jo ikke, hvordan selve skolen er, men jeg mener at katolsk ungdom også har fått for frie tøyler som annen ungdom har det i dag.

Du mener med andre ord man burde være strengere?

Katolsk ungdom burde oppdras strengere. For eksempel med hensyn til søndagsmessen. Det er ikke så farlig om de går i kirken. Vi fikk anmerkninger hvis vi ikke gikk i kirken søndag morgen, og vi skulle helst

være der hver morgen til otte-messen, før vi begynte på skolen! Selv om vi hadde lang vei som Ingrid og jeg hadde det. Kirken var iskald! Hele uken igjennom ble det ikke varmet opp, bare om søndagen ble det fyrte opp i de to store ovnene nederst i kirken.

Men dere skulle altså være i skolemessen klokken åtte?

Vi skulle helst være i skolemessen. Men da vi hadde lang vei, syntes mamma ikke om det. Hun syntes det var for langt og for kaldt for oss. Så vi fikk anmerkninger, fordi vi ikke hadde vært til alle otte-messer!

Før i tiden var det alminnelig å gå til messe i nyskriftet tilstand både for gamle og unge, det var en helt alminnelig ting.

Jo da, man skulle skrifte. Ikke akkurat hver åttende dag, men engang om måneden burde man absolutt skrifte.

I dag er det vel for meste slik at man stor sett ser gjennom fingrene med dette forhold. For å si det ganske konkret: mener du det er galt eller ikke?

Jeg mener at den alminnelige katolikk ikke behøver å skrifte hver måned. Jeg er selv gått over til å skrifte til de store høytider, jul og påske.

Å oppfylle sin påskeplikt! Ja, du mener altså at det er en plikt, det er ikke et behov? Var det et behov før i tiden?

Nei, det var det ikke. Det var en plikt. Man var jo yngre også, og man var kanskje med på forskjellige ting som man ikke gjør, når man blir eldre!

Når man er vokset opp med katolisismen som du er det, var det kanskje ikke en plikt, men en del av livet?

Ja, det er en del av livet. Jeg kjenner flere som skrifter nokså ofte. Det er noen som har behov for det. Men jeg synes altså at når jeg skrifter til jul eller påske og så kanskje engang om høsten, ja så blir det fire ganger om året.

Var det vanskelig for et barn eller

et ungt menneske å skrifte før i tiden?

Det kunne ofte være det. Men man visste at man måtte igjennom det.

Er det slik at du savner den fasthet og de bestemte regler, som tross alt preget kirken før konsilet. Har menneskene forandret seg med kirken?

Ikke de gamle katolikkene. For de holder på det gamle.

Menneskene har altså forandret seg?

Nei. Men vi gamle katolikker holder på den plikt og regler som vi er oppdratt med. Vår pliktfølelse overfor kirken, den beholder vi.

Er det sådan at du personlig savner den fasthet som var i kirken før i tiden?

Ja! Den savner jeg absolutt. Men for såvidt vedkommer det jo ikke meg.

Nei selvfølgelig; men kan man si at man blir et bedre menneske av å være katolikk?

Det vet jeg ikke. Men man føler seg forpliktet overfor Vårherre. Det finnes en pliktfølelse overfor Gud, rett og slett.

Rent erfaringsmessig, hvordan er det så å være eldre katolikk i dag. Er du sjokkert?

Nei grunnen ikke. Jeg har jo min faste katolske tro som jeg er oppdratt med. Den er så grunnfestet i meg, så jeg ikke sjokkert. Enhver må ta sitt eget ansvar og må svare for seg. Vårherre må set det på den måten han ønsker å se det på, og han må gjøre tingene på den måten han vil. Han skal granske nyrer og hjerte. Det er han som dømmer oss etter hvordan vi gjør våre ting.

Blir man ensom og isolert når ens venner og bekjente innenfor menigheten etterhånden faller fra?

Nei, jeg føler det ihvertfall ikke. Nå har jeg jo vært medlem av Mariaforeningen fra den gikk over til å være Mariakongregasjon og igjen ble Mariaforening. Så jeg kommer fremdeles der. Ellers går jeg i Kontaktklubben for Eldre, men det kan nok

være en del som føler seg isolert, det tror jeg nok.

Kanskje man føler seg ensom blant yngre, især hvis man har hatt en vennekrets.

Jeg ser ikke noe til de yngre. Jeg kjenner ikke de yngre i det hele tatt, for de har jo sine egne foreninger, og der kommer vi eldre ikke. Så vi kjenner ikke de unge, absolutt ikke. Der er det et punkt, hvor vi kanskje burde være litt mere i kontakt med ungdommen, det synes jeg. Det burde av og til være noen menighetsmøter felles for ung og gamle. Slik at de eldre kom sammen med de unge, for vi aner ikke hvem disse unge er engang.

Det sier den friske, alltid opplagte ungdommelig 82-årige med et stort smil.

RELIGIONENES BIDRAG TIL VERDENS FELLESSKAP

Verdensreligionenes konferanse for fred avholder sitt tredje møte i Princeton, New Jersey i denne måned. Det ventes 350 deltagere fra mer enn 40 land. Atskillige av de «historiske» religioner vil være representert, således, buddhisme, confisianisme, hinduisme, jødedom, kristendom, shintoisme, zoroastriamisme. Temaet for konferansen i år vil være: «Religion i kamp for verdens fellesskap.»

Konferansen er en multireligiøs institusjon, som arbeider for å finne ut, hva religionene kan gjøre for å utrydde årsakene til krig.

Ifølge Vatikanets radio vil Kina sende en delegasjon på 10 medlemmer til denne verdenskonferansen, som har tre ærespresidenter, en jødisk rabbi og to kristne prester, hvorav den ene er ordføreren for USA's nasjonale katolske bispekonferanse.

Katolsk Orientering

Med prekestolen i kofferten

(Forts. fra side 5)

sjoner kan pakke ned i kofferten når medmennesket skal nås med Herrens ord. Man har etterhånden begrepet at Herrens ord er hjertets tale, en broderskapets overenskomst menneske til menneske, og det derfor i mindre grad er bruk for noe å stå på for å bli et hode høyere.

Hvor meget vi enn bryr oss om det, så er Vatikanets murer i åndelig forstand blitt brutt ned sten for sten i de siste tyve år. Apostelen har igjen inntatt sin rette plass, nemlig blant Guds Folk på Vei. Apostelen på Petri Stol er blitt medmennesket, forstanderen for menigheten i Rom, som Gud i særlig grad har pålagt å rekke hånden frem mot enhver av god vilje.

Apostelen Peter er igjen på reise på samme måte som dengang menigheten i Jerusalem sendte ham for å fortelle allverden at løsningen på menneskets problem heter kjærlighet. Han er stadig vekkt presten som i middelalderen pekte på de politiske og sosiale sider av menneskelivet. Han er stadig vekkt medmennesket som tør tale slumrende bisper imot, og det sies at han er et mannfolk som kanskje har et alternativ til dagens umenneskelighet, løgn og fornedrelse. Vi får se.

God reise, pave Wojtyla!

AMICUS

NY GENERALSEKRETÆR FOR BISPESYNODEN

Mgr. Tomko har avløst kardinal Rubin som generalsekretær for bispesynoden i Roma. Han er 55 år, født i Tsjekkoslovakia og har i en del år vært ansatt i kuriens tjeneste, som hjelpeprest i bispedømmet Roma. Foruten å ha hatt spesialoppgaver innenfor forskjellige felter på det internasjonale kirkelige plan, har mgr. Tomko ydet en betydelig innsats på det økumeniske område.

KIPA

MED MENN

Vårt personlige Ho

Folkevandringer er en historisk prosess. Det er også en menneskelig. Som oftest tenker man ikke nærmere over det, men folkevandringsproblemet har alltid vært nærværende så lenge mennesket har bebodd denne jord. Årsakene har vært svært forskjellige og ofte uforklarlige, likesom folkevandringer i mange tilfelle, for ikke å si de fleste, har vært årsak til uro og utilfredshet for mange, ikke minst for de folkegrupper som var på vandring.

Folkevandringer fortsetter den dag i dag. Vi hører mye om det til daglig, noe som sikkert henger sammen med at vi på grunn av øket utbygging av de menneskelige og tekniske kommunikasjoner i høyere grad er blitt en del av et hele og dermed mere nærværende og personlig delaktig i de fenomener som forekommer i verden.

Det må medgis at Norge innenfor de siste ti år også er blitt konfrontert med dette problem. De skandinaviske land har i kanskje bortimot firehundre år forstått å føre en til tider fornuftig innvandringspolitikk, selv om årsakene til det kan være gjenstand for diskusjon. Man har derfor aldri vært utsatt for masseinnvandring av forskjellige folkegrupper som på grunn av blant annet sin mangfoldighet har hatt mulighet for å forstyrre det preg av ensartethet i kultur og livoppfatning som kjenner seg de skandinaviske folk.

Man må imidlertid til sin store forundring oppdage at vi som medlemmer av den store menneskelige familie i våre dager lever i en verden hvor mennesker synes å være på bestandig flukt fra et eller annet sted til et annet. Årsakene kan være mang-

foldige, men ofte *kaller* man det ihvertfall «politiske grunner».

På våre breddegrader har det i årenes løp lyktes oss å skape en såkalt sosial kultur. Med det mener vi at vi har mulighet for i påkommende tilfelle å kunne imøtekomme de mest elementære menneskelige behov. I den retning tvinges vi også til å se at det ikke er alle steder på jorden det på demokratisk vis har lyktes å skape en slik sosial likevekt, likesom denne likevekten kanskje også er årsak til vår mange ganger manglende forståelse for medmennesker utenfor vår egen kulturkrets, ihvertfall når de direkte banker på vår dør.

Vi har i den senere tid tydelig erfart at de finnes steder på jorden hvor nøden er så stor at man overfor en undrende verden helt offisielt ser seg nødsaget til å erklære at hvis flyktningestrømmen tvinges til å ta retning mot ganske bestemte områder, vil flyktningene bli skutt ned om nødvendig i tusenvis.

Vår holdning til fremmede er etterhånden legendarisk. Alle vet vi at de fleste som er kommet til Norge fra områder som man ikke med den beste vilje kunne tenke seg å identifisere seg med kulturelt, er blitt møtt med en holdning som de neppe kan være helt tjent med. Og så skjer det at verden er blitt så liten at vi tvinges til å være delaktige i det veldige folkevandringsdrama som på liv og død utspilles i Sydøstasia.

Årsakene kan være likegyldige. Det spørsmålet har mange fasetter. Et faktum er ihvertfall at her er det tale om et menneskehav i dette ords dypeste betydning; det er ikke bare en liten skare på kanskje et par tusen,

men de er der i titusenvis! En menneskelig vrimmel med *alt* hva dette kan innebære av simpel menneskelighet, verdig såvelsom uverdlig, ikke minst det siste, idet det sikkert ikke er så helt galt når det gjennom massemedia berettes om menneskehandel, mord, fornedrelse, fortvilelse, sykdom, sult og dødsfall i tusenvis. Fremfor alt er det den nagende angst og uvitenhet overfor hva fremtiden vil bringe.

Gjennom lov og bevilninger, den demokratiske stats verktøy, blir det mulig for noen tusener å forsøke seg på en ny fremtid her i landet. En del av dem er sikkert katolikker. Utvilsomt kommer de i en nokså overskuelig fremtid til å belaste vårt sosialsystem og ikke minst vårt sosiale ansvar; og denne gang nytter det sikkert ikke bare å henvise til den katolske Caritas eller annen mer eller mindre offisiell myndighet.

Så er vi altså midt oppe i problemet, for å belaste vårt sosialsystem og vårt dertil hørende ansvar er nær sagt det samme som inderen og den hellige ku. Det skal i sannhet medgis at ikke alt er helt som man kunne ønske det rent sosialt her i Skandinavia, og livet for adskillige her er ikke så lite av en kamp, men nå rommer hele vårt sosiale mønster og vår lovgivningsstruktur, om ikke annet så på papiret, at vårt samfunns hjerterom *skal* være av et sådant omfang at våre grenser åpnes for mennesker som absolutt intet eier, kanskje knapt nok sitt eget *liv*!

Røstene er allerede nå begynt å tone sammen i et fulltonet kor imot at mennesker som vrakgods i bokstaveligste forstand har drevet om

ESKET

ocaust

på havet, får del i våre sosiale goder. Det merkelige er at disse røster kommer fra de mest forskjellige politiske leire, endog fra steder hvor nettopp det sosiale ansvar synes å være integrerende del av selve tros læren. Forbrytere, kollaboratører, de som vet å klare seg i en snever vending....! Det er det sikkert! Men det er sikkert også mange andre som ihvertfall vet én ting: at de selv vil ha lov til å bestemme hvor i verden de vil leve sitt liv, hvis omstendighetene gjør det mulig.

Vi har et lovgivningssystem her i Skandinavia som ihvertfall rent teoretisk peker på mennesket i høyere grad enn på bokstav og form. Sommetider kan man komme i tvil om hvorvidt de som skapte den teoretiske basis for den fremtidige statsform og den lovgivning den måtte romme, og

som noen av oss mener vil skape større rettferdighet, hadde helt de samme verdige tanker om mennesket som individ. Atskillige av de røster som reiser seg mot flyktningene fra

Sydkinahavet befordre denne tvil!

Jødene har en meget vakker tradisjon. Når Sabbaten holder sitt inn-tog og skyver ukens møye og besvær til side, forplikter man seg til etter aftengudstjenesten i synagogen å ta en gjest med hjem. Det er ikke alltid behagelig, for det kan ofte være en person man ikke bryr seg særlig om, men det kunne jo være at Vårherre hadde tatt bolig i nettopp dette menneske. Det er en skam at kristendommen ikke tok denne fine tankegangen med seg ut fra jødedommen i sin tid!

SPECTATOR.

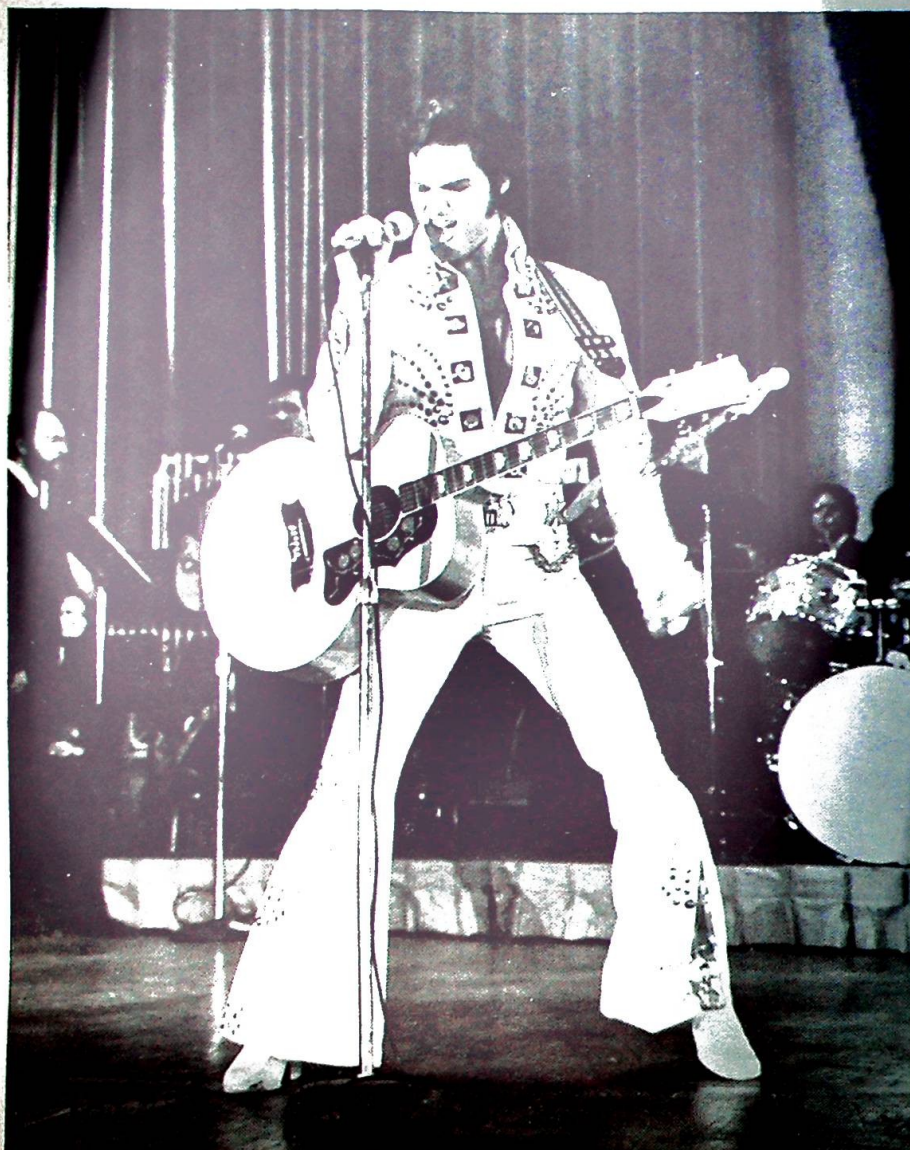
Katolsk

stevne

på

Hamar

Se side 12

En synsk dame i England mener å ha hatt kontakt med Elvis Presley. Kontakten skal ha skjedd ved at den tidligere popsangeren har latt sin dype, melodiske sørstatsstemme tone fra det hinsidige over i denne forgjengelig-
hetens verden. Vår venninne kunne meddele pressen at alt stod bra til med verdensstjernen. Han var spesielt opptatt av hvorledes de pengene han etterlot seg ble forvaltet. Helst ville han ha sett at de ble brukt til å bygge et sykehus for barn.

Hvorfor Elvis Presley ikke ga penger til et slikt prosjekt mens han ennå var i live, forteller den synske damen intet om. Poenget er at Elvis Presley fortsatt eksisterer et eller annet sted, og at legenden om ham blir holdt ved like. Dessuten skal vi ikke se bort ifra verdien av den PR vår synske venninne fikk for sine opplevelser.

Og hvilken interesse har så dette for St. Olavs kulturbevisste lesere? Saken er den at dette lille innslaget i den kulørte presse vitner om et selsomt fenomen; den nærmest abnorme interesse vi fatter for de idoler som ikke lenger er blant oss. For å si det på en annen måte, det er penger i dødsfall. Det skulle tørre tall bevise. Elvis Presley opplevde 22 år med berømmelse. I denne tiden solgte han rund 400 millioner plater, de vil si drøye 18 millioner plater i året i gjennomsnitt. I de to årene som er gått etter hans død, har han solgt 200 millioner plater. Mens han altså i tidsrommet 1954—1976 solgte 18 millioner plater pr. år, har han etter sin død i 1977 solgt 100 millioner plater pr. år. En økning på over 500 %

Christian Boe Astrup:

NÅR L

Søtladen idyll

Forleden var jeg til stede ved et arrangement i Collosseum kino i Oslo. Elvis' fan club hadde invitert til en matiné, der man skulle vise en biografi-film over den avdøde helt. I tillegg kunne programmet skilte med et par lokale Elvis-kopister og ettermiddagens clou; Elvis' gitarist i hans backing-band, og sjefen for hans livvakt. Disse to herrer kunne i løpet av et kvarter fortelle tre ting:

- 1: Elvis likte all slags musikk.
- 2: Han var en personlig kristen.
- 3: Han var et fremragende menneske.

Biografi-filmen bekreftet d'herrers påstander; Elvis må i det hele tatt ha vært et prakteksemplar. I Collosseums store sal satt snaue halvannet tusen mennesker i alle aldre og lyttet andektig til de mange ord. Ute i foajéen fikk man kjøpt Elvis T-skjorter, Elvis-plater, Elvis-plakater, Elvis-smykker og Elvis-beltspenner. Alt til minne om den store helt. «Takk, det blir 75 kroner, betal i kassen.» Og publikum betalte.

Hvorfor all denne virak? Hvorfor denne idyllisering av en tragisk historie om en mann som ble spist opp av sin egen rikdom? Hvorfor denne dyrkelse av et alminnelig godt og alminnelig dårlig menneske som besatt magnetisme og en vakker stemme? Hva er årsaken. Hva er grunnen til en salgsøkning på over 500 % etter artistens dødsfall?

Den intelligente leser vil naturligvis ha svar på rede hånd. Mye av årsaken ligger, som mange allerede har innsett, i det faktum at vi er blitt overøst med et ukjent antall minneplater som gir et tverrsnitt av Elvis' karriere som sanger. Plateselskapene har bevisst satset på å markedsføre

IK BLIR SALGSVARE

Elvis som et avsluttet kapittel, en epoke vi har gjennomgått. Nå kan man få det beste og mest sentrale i denne epoken på billigsalg. Til forbrukervennlig pris. Platene har farget vinyl. Stor, firefarget plakat med bilde av avdøde medfølger.

Mennesket og det fabrikerte ideal

Men dette er kun halve løsningen. Egentlig er det svært behagelig med et dødsfall i ny og ne. I alle fall fra et markedsmessig synspunkt. For første gang har menneskene bak Elvis, reklame- og mediafolket, anledning til å skape et Elvis-bilde som passer. Man har ikke lenger personens tilstedeværelse som en brysom realitet. Det er ingen som protesterer når man lager kanel av skitt. Ingen person som reagerer på å bli fremstilt som noe han ikke er. Vi kan, med andre ord, skape en Elvis etter vårt eget hode, for å vekke våre egne behov. Og glem ikke, han selges på billigsalg.

Så langt markedsfolkene. De gjør tross alt kun det de blir betalt for. Men hva er det som får oss hverdagsmennesker til å sluke dette, hva er det i oss som driver frem denne trangten til å dyrke et fabrikkert ideal. Flukt, sier noen. Men er ikke det et litt for lett vint svar? Riktignok har vi alle behov for å flykte, og gjør det også, men ligger ikke årsaken dypere enn som så? Mennesket har vel egentlig alltid hatt behov for å dyrke et eller annet. Og når vi får gudebildet servert på et fat (fortsatt til forbrukervennlig pris), hvem kan egentlig motstå.

Og alt dette skjer i en verden som venter på utfordringer, på idealer. Som venter på tro og på styrke til

kamp for det en tror på. Men det blir ingenting av alt dette, det eneste resultatet vi har å vise til er en nese-grus hengivelse til et forvrengt speilbilde av et alminnelig godt, alminnelig dårlig menneske.

Vi var som sagt rundt halvannet tusen mennesker i Colosseum den ettermiddagen. Hver enkelt var kom-

met dit av hengivenhet for et ideal. Men hvilket ideal? Og hvilke krefter går ikke til spille? Mens en verden full av konstruktive idealer og utfordringer svever forbi utenfor?

Hansen er kastet, den ligger og venter på oss.

Er det ikke på tide å ta den opp?

Best å være «pen og hvit»

Lederen av Mormonkirken i Utah, den 83-årige Spencer W. Kimball, som gjennom et kvart århundre har stått i spissen for De Siste Dagers Helliges indianer-komité og som har ledet Mormonkirken siden 1973, påstår at det finner sted en fysisk forandring sted med kirkens indianske medlemmer.

Jesu Kristi Kirke av De Siste Dagers Hellige har det største antall indianske medlemmer nest etter den romersk-katolske kirke i USA, og tallet er stigende hvert år, hvilket utvilsomt skyldes den virkelige forståelse og interesse for indianerne og deres levevis som mormonerne alltid har vist. Dette henger sammen med en ganske særlig side av De Siste Dagers Helliges troslære, idet Mormons Bok forteller bl.a. om «Lamanitene», de amerikanske indianernes forfedre ifølge Mormonkirken.

Nu hevdes det i Mormons Bok at visse mennesker, bl.a. negre og indianere hører til folkeslag hvis forfedre i særlig grad kom i konflikt med den Allmektige. Derfor påførte Han dem et synlig tegn, nemlig at de ikke skulle være hvite i huden. Videre hevdes det i denne boken at Jesu Kristi evangelium skal prekes for indianerne, og det skal derfor ikke gå mange slektledd før de skal bli pene hvite mennesker. (2. Nephi 30:5—6).

Spencer W. Kimball har i mange år

drevet et virkelig positivt arbeide blant indianerne og kan neppe på noen måte beskyldes for rasediskriminering. Han er blant annet mester for en adopsjonsplan som sikrer mer enn 2700 indianerbarn (alle døpte mormoner) utdannelsesmuligheter på bred basis ved å plassere dem utenfor reservatene i hvite mormonerens hjem. Allerede for år tilbake mente Kimball å kunne konstatere: «... Barna i Home Placement Program i Utah er ofte lysere enn sine brødre og søstre i reservatene!» Kimball har bekreftet denne antagelse ved et intervju med Los Angeles Times og medgir videre at han mener denne forandring skyldes at indianerbarn får den pleie, omsorg og undervisning som hører til en «normal kultur»!

George P. Lee, selv Navajo-indianer og en av Mormonkirkens overste ledere er oppmerksom på den forargelse disse idéer er årsak til blant kirkens indianske medlemmer, idet han tilføyer at ingen indianer ønsker å skifte hudfarve!

Lederen av kirkens minoritetsprogram, Steward A. Durrant er ikke så helt sikker på om farveforandringen ikke snarere skyldes hans egen innbilning og tilføyer: «Jeg synes man kan være vel så pen uten å være hvit i huden!»

Akwesasne Notes, New York

GUDSTIENESTER I HELGENE		Dialog messe	Høy- messe
OSLO: <i>St. Olavs domkirke</i>	lörd.: 19.00	—	—
Akersveien 1	sønd.: 9.30	11.00	—
tlf. 20 72 26 - 20 72 44	(eng) 19.00	—	—
<i>St. Hallvard kirke, Frans'kanerne, Enerhauggt. 4, tlf. 67 23 83</i>	8.35	11.00	—
<i>St. Dominikus kirke, Dominikanerne, Nebergsgaten 15, tlf. 55 07 71</i>	9.00	11.00	—
<i>Vår Frue Villas kapell, Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 55 81 21</i>	9.00	—	—
<i>Grefsen kapell, Glads vei 23, tlf. 21 23 55</i>	9.00	11.00	—
<i>Lunden kloster, Øvre Lunden, tlf. 212587</i>		10.00	—
ARENDAL: <i>St. Franciskus kirke,</i>	lörd.: 18.30	—	—
Tyholmen, tlf. 22 209	sønd.: 8.00	11.00	—
BERGEN: <i>St. Pauls kirke,</i>	lörd.: 19.00	—	—
Christiesgt. 16, tlf. 21 54 10	sønd.: 11.00	—	—
<i>Vår Frue Kirke, Helleveien</i>	sønd.: 9.30	—	—
<i>Florida kapell, Nygaardsgt. 124</i>	19.00	—	—
DRAMMEN: <i>St. Laurentius kirke,</i>	lörd.: 18.00	—	—
Cappelsngt. 1, tlf. 83 20 19	sønd.: 8.30	10.30	—
FREDRIKSTAD: <i>St. Birgitta kirke,</i>	9.00	11.00	—
Kongensgt. 9, tlf. 11 438		—	—
HALDEN: <i>St. Peters kirke,</i>	9.00	10.45	—
Kr'stian V's pl. 1, tlf. 81 168		—	—
HAMAR: <i>St. Torfinns kirke,</i>	lörd.: 18.00	—	—
Torvgt. 113, tlf. 23 751	sønd.: 11.00	—	—
HAUGESUND: <i>St. Josefs kirke,</i>		11.00	—
Haraldsgt. 21, tlf. 23 195		—	—
HØNEFOSS: <i>St. Theresias kirke,</i>	9.00	11.00	—
Vesterngt. 5, tlf. 22 381		—	—
KRISTIANSAND S.: <i>St. Ansgar kirke,</i>	lörd.: 18.00	—	—
Kirkegt. 3, tlf. 24 225	sønd.: 11.00	—	—
LILLEHAMMER: <i>Mariakirken,</i>	lörd.: 18.00	—	—
We'demannsgate 3 A, tlf. 52 550	sønd.: 10.00	—	—
LILLESTRØM: <i>St. Magnus kirke,</i>	9.30	11.15	—
Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85		—	—
MOSS: <i>St. Mikael's kapell,</i>	—	17.00	—
Ryggeveien 24, tlf. 51 038		—	—
PORSGRUNN: <i>Vår Frue kirke,</i>	8.30	11.00	—
Sverresgt. 26, tlf. 50 793		—	—
STABEKK: <i>Maria kirke,</i>	8.30	10.45	—
Nyveien 17, tlf. 53 77 35	19.00	—	—
<i>Eikeli kirke, Veståsen 20, tlf. 24 25 69</i>	9.30	10.30	—
STAVANGER: <i>St. Svithuns kirke,</i>	lörd.: 17.00	—	—
Dronningens gt. 8, tlf. 25 534	sønd.: 8.30	11.00	—
	9.30	—	—
TØNSBERG: <i>St. Olavs kirke,</i>		11.00	—
Sandefjordsgt. 1, tlf. 11 949		—	—
VOSS: <i>St. Olavs kapell</i>		Efter avtale	—
Finne, tlf. 12 510		—	—
TRONDHEIM: <i>St. Olavs kirke</i>	8.45	11.00	—
Prinsensgt. 2a2	19.00	—	—
Biskopen og prestegården, tlf. 21 214		—	—
<i>St. Elisabeth hospital, Ila, tlf. 21 670</i>	6.15	—	—
KRISTIANSUND N.: <i>St. Eysteins kirke,</i>		11.00	—
Flintegt. 5, tlf. 72 779		—	—
LEVANGER: <i>St. Torfinns kirke og</i>		11.00	—
<i>St. Eystens sykehjem, Jernbanegt. 29</i>		—	—
MOLDE: <i>St. Sunniva kirke,</i>		11.00	—
Parkveien 23, tlf. 51 467		—	—
ALESUND: <i>Vår Frue kirke,</i>	lörd.: 17.00	—	—
Norgesund, tlf. 37 558	sønd.: 8.30	11.00	—
TROMSØ: <i>Vår Frue kirke, Stor-</i>	lörd.: 18.00	—	—
<i>gt. 94. Sogneprestens tlf. 84 277</i>	sønd.: 11.00	—	—
<i>St. Elisabethsostrene,</i>		—	—
Balsfjordgt. 35, tlf. 81 487	sønd.: 8.00	—	—
BODØ: <i>St. Eysteins kirke,</i>	8.15	10.30	—
Hernesveien 22, tlf. 21 783		—	—
HAMMERFEST: <i>St. Mikael kirke,</i>	19.00	11.00	—
Salsgt. 52, tlf. 11 447		—	—
HARSTAD: <i>St. Sunniva kirke,</i>	lörd.: 15.00	—	—
Skolegt. 4, tlf. 61 501	sønd.: 10.30	—	—
NARVIK: <i>Kristi Kongekirken,</i>		18.30	—
Håreksgt. 82		—	—
SELFORS: <i>Vår Frelsers kirke,</i>		Efter avtale	—
Skipper Nilsensgt. 21, tlf. 52 072		—	—

Stor oppslutning om katolsk sommermøte på Hamar

Den 2. september feiredes det årlige festmøtet på Hamar. Det var i år det 30. i rekken, og den katolske menighet var en utmerket vert.

Arrangementets hovedpunkt var naturligvis den tradisjonelle festgudstjeneste i ruinene av den middelalderlige domkirke, ledet av biskop Gran, Oslo i konselebrasjon med noen av bispedømmets prester. Biskopen understreket i sin preken over dagens tekst at det sær-katolske, som kanskje i dag er trådt litt i bakgrunnen, burde være en faktor av mere innholdsmessig karakter for å kunne hevde sin verdi. Messen fikk en særdeles verdig ramme gjennom den fine oppslutning, trass i et litt halv-fuktig og kjølig vær. Likesom det fine rom var med til å understreke den høytidelige handling.

Om ettermiddagen var det omvisning på det historiske område på Domkirkeodden, og dagen ble avsluttet med et festmøte i museumaulaen, hvor man i særlig grad forsøkte å legge vekt på de mer kulturelle verdier med bl. a. musikk av Thoralf Nordheim og et strålende kåseri over den gamle Hamarkrønike ved male-rinnen Anne-Lise Knoff.

St. Olav skal forøvrig ved en senere leilighet komme tilbake til dette sommerstevne.

53 MISJONÆRER UTVIST AV BURUNDI

Den afrikanske republikk Burundi har uten nærmere begrunnelse utvist 43 katolske og 10 protestantiske misjonærer. Mange av de utviste katolske misjonærer tilhører De Hvite Fedres Orden. De beskyldes for «— — handlinger, holdninger og uttalelser som truer statens sikkerhet.»

Burundis statsjef Bagaza fastslår at religionsfriheten i landet er garantert, men man kan ikke akseptere at kirken blander seg i statens anliggender. Han beklager, at den katolske kirke ikke har forstått at kolonitiden er forbi, og at den må samarbeide med de nye myndigheter.

KIPA

Til våre lesere

St. Olav's redaksjon meddeler herved, at man i høyere grad i fremtiden vil forsøke å understreke bladets all-norske karakter. St. Olav betraktes av mange som et særorgan for menighetene i Oslo. Katolske Bispedømme Imidlertid er dette ikke bladets opprinnelige intensjon og ikke hverken biskopens eller redaksjonens ønske. Det er faktum, at nettopp i tidsrommet fra nå av og et år frem i tiden kommer der til å foregå en del i alle tre bispedømmer, som har almen katolsk interesse, hvorfor man kunne tenke seg i større grad å gå ut over OKB's grenser og tegne et bilde av den virksomhet, som foregår i noen av våre menigheter ut over landet.

I den forbindelse kan det kanskje tilføykes, at redaksjonen selvfølgelig er interessert i all mulig informasjon av katolsk, såvel som almen kristen og kulturell karakter fra alle kanter av Norge.

UMENNESKELIGE FENGSELS FORHOLD I DDR

Selskapet for Menneskerettigheter har oppfordret det internasjonale Røde Kors i Geneve til å sende en undersøkelseskommisjon til Østtyskland. På grunnlag av en dokumentert undersøkelse påvises det, at forholdene i de østtyske straffeanstalter med over 6 000 fanger er ufornelige med menneskelig verdighet og grunnleggende rettigheter.

Folkekammeret har nylig vedtatt å skjerpe straffelovgivningen når det gjelder forbrytelser mot statens sikkerhet. Disse endringer i straffeloven er i strid med internasjonale konvensjoner om sivile og politiske rettigheter, som også gjelder i DDR. Personlige brev om levevilkårene og begrunnelser for søknader om utreise kan nå straffes med fengsel opptil 12 år. **KIPA**

KRIST KIRKEN PÅ LANDAKOT

Den katolske kirke i Island feiret i sommer 50 årsdagen for innvielsen av Krist Kirken på Landakot i Reykjavik. Denne dagen markerer også årsdagen for den første katolske biskops ordinasjon og innsettelse som apostolisk vikar etter reformasjonen. Den katolske kirke i Island kan i nyere tid føre sitt arbeid tilbake til det berømte «Nordpolsprosjekt» som hadde hovedkvarter i Alta i Nord-Norge fra 1855.

Det katolske misjonsarbeid i Island i de siste hundre år kan med god grunn betegnes med ordet VERK. I bokstaveligste forstand er det grodd frem av intet.

Katolikker i bispedømmene i Norge gratulerer med jubileet og ønsker trosfeller i Island hell og lykke i årene fremover.

IGJEN PÅ REISE

Paven reiser muligvis senere på året til Filippinene for å saligkåre Lorenzo Ruiz som sammen med åtte spanske dominikanere led martyrdøden i 1637.

Universe

Ved St. Franciskus skole i Arendal — katolsk barneskole — skal tilsettes rektor fra 1.8.80.

Interesserte bes henvende seg for nærmere opplysninger til St. Franciskus skole, Tyholmen, 4800 Arendal.

Norske bøker og oversettelser:

- Fesch: Guds Barns Frihet, De ti bud, kr. 27,—.
 Thorn: Katolsk og luthersk kirkefornyelse, kr. 45,—.
 Thorn: Derfor kirke, kr. 42,—.
 Heitler: Naturen og det guddommelige, kr. 54,—.
 Theilhard de Chardin: Menneskets fremtid, kr. 15,—.
 Thomas Aquinas: Orden og Mysterium, kr. 29,50.
 Johannes av Korset: Den levende kjærlighets flamme, kr. 15,—.
 Tolstoj: Skriftemål, kr. 29,50.
 Aasmund Brynhildsen: Autoriteten Makten og Mennesket. Forord v/Nils Heyerdahl, kr. 39,—.
 ———— Til forsvar for mennesket, kr. 15,—.
 ———— Utvalgte essays, kr. 29,—.
 Helwig: Den katolske Kirke gjennom århundrene, kr. 30,—.
 La Divine Liturgie de Saint-Jean Chrysostome, kr. 58,—.
 Les Liturgies De L'Orient, kr. 58,—.
 Liturgie Ukrainienne Et Russe, kr. 58,—.
 Grande Liturgie Bulgare, kr. 58,—.
Serien «Russian Orthodox Church Music» a kr. 65,—:
 Hymns of the Trinity and of Great Lent, Vol. 1.
 Selected Hymns of Great Saturday and Easter, Vol. 2.
 Orthodox Church Music from Finland (Valamo), Vol. 4F.
 The Burial Service of Our Lord on Good Friday, Vol. 4.
 Vespers on Good Friday, Vol. 7.
 Rachmaninow: Das Grosse Abend- und Morgenlob, kr. 55,—.
 Tchaikowsky: Vesper und feierliche Matutin, kr. 55,—.
 Strawinsky: Messe, kr. 59,—.

ST. OLAV BOKHANDEL A/S

Akersveien 5, Oslo 1. Tlf. 20 72 48.
 Åpent kl. 9—16, lørdager 9—14.

FYRINGSOLJE

brukes av

St. Dominikus kirke	}	Oslo
Lunden kloster		
St. Elisabethsøstrenes Pleiehjem		
Sta. Katarinahjemmet		
St. Olavs kirke		
Bispegården	}	Arendal
St. Joseph's Institutt		
Vor Frue Hosp. Nerveavd.		
St. Franciskus Kirke	}	Arendal
St. Franciskus Hosp.		
St. Pauls Kirke	}	Bergen
Vår Frue Kirke		
Marias Minde		
St. Franciskusøstrenes Moderhus	}	Bergen
Øyenklinikken		
St. Josephs Hosp., Drammen	}	Hamar
St. Torfinns Klinik, Hamar		
St. Elisabeth Inst.	}	Hammerfest
St. Mikals Kirke		
St. Mikals prestegård	}	Hønefoss
St. Theresia Hosp.		
St. Franciskus Hosp	}	Lillestrøm
St. Magnus Kirke		
St. Magnus presteg.	}	Tromsø
St. Elisabeths Hosp.		
Vår Frue Kirke	}	Trondheim
Bispegården		
St. Olavs Kirke	}	Tønsberg
Bispegården		
St. Olavs Kirke	}	Tønsberg
St. Olavs Prestegård		
St. Olavs Klinik	}	Tønsberg
St. Olavs Klinik		

Ved bestilling av olje:
 Oslo 19 12 00 - Service 19 12 20

KINA PARAT TIL FORHANDLINGER MED VATIKANET

Det antydes i Roma, at der er ved å komme forhandlinger i gang mellom Folkerepublikken Kina og Den Hellige Stol. Den italienske kinaekspert Franco de Marchi har hatt en uformell samtale med en kinesisk diplomat i Roma, som ordrett har uttrykt seg på følgende måte: «Det som i dag forhindrer forhandlinger er at Taiwan er diplomatisk representert ved Vatikanet!» Han fortalte likeledes, at Peking hadde foreslått biskopen av Shanghai, mgr. Khia-Shu som forhandler. «I øyeblikket er vi parat til å forhandle med alle! endog prester og ordenssøstre fra Taiwan.»

Mgr. Pierre Tsacho, lederen av Radio Vaticana's kinesiske avdeling er ennå mer optimistisk, idet han i Den Kinesiske Folkerepublikks holdning til kristendommen etterhvert mener å kunne spore en voksende interesse for Vatikanets anliggender og den nuværende pave. Han mener å kunne påstå: «For fremtiden står Kinas dør ikke på klem for Vatikanet, de er vidt åpne!»

KIPA

Sogneprest Alav Andreas Douland, Våler/Svinndal i Østfold, som i sitt arbeide i særlig grad har forsøkt å praktisere moderne forkynnesmetoder, likesom han i samarbeide med Norea Radio har hatt anledning til å sette seg inn i langdistanseevangelisasjon og mediavirksomhet, har ifølge Moss Avis fått permisjon fra sitt embede for å delta i mediakurs ved The Catholic Radio and Television Center like nord for London.

Pastor Douland opplyser på forespørsel fra St. Olav at han venter stort utbytte av sitt opphold i England, ikke minst fordi det katolske presse- og mediasenter viser seg å være en ytterst åpen og tiltalende institusjon som byr kursdeltagere fra alle kristne samfunn velkommen. Douland forteller videre at det i særlig grad har vært pinsevennene og forskjellige lutherske kirker som sammen med katolske prester og journalister har benyttet seg av senterets service, likesom han understreker at han er glad for å få anledning til å forsøke seg i praksis på britisk grunn, idet han i noen tid skal virke som hjelpeprest ved All Souls' Church i London.

PRESTEVIELSE I REYKJAVIK

Den 29. juli ble Agust Eyolfsson presteviet i Krist Kirken av biskop Frehen. Pastor Eyolfsson er den femte innfødte islandske prest etter reformasjonen, og hele bispedømmet omfatter bare 1300 katolikker.

Katolsk Orientering

PAVEN NEPPE TIL AUGSBURG

Det vil ikke bli tatt noe initiativ fra Vatikanets side for at Paven skal besøke Augsburg under 450 års jubileet for den Augsburgske Trosbekjennelse neste sommer. Hverken romersk katolske eller fremtredende protestantiske ledere har gitt tilstrekkelig støtte til arrangementet av et sådant prosjekt. Protestantene frykter at en offisiell invitasjon til paven kan bli oppfattet som et forsøk på å presse katolikkene til å anerkjenne Augustana. Den katolske kirke ønsker ikke at et viktig luthersk jubileum skal bli forstyrret av «impulsive og umodne planer».

Vatikanet sender mgr. Willebrands som leder av en delegasjon til Augsburg, likesom kardinalerkebiskopene av Köln og München vil være til stede under festlighetene.

Det Lutherske Verdensforbunds
Informasjon

DIAKONER I KIRKEN!

Fra Roma meddeles det at kommisjonen for presteutdannelsen har foreslått følgende utgangspunkter for ansettelse av faste diakoner i kirken:

Før biskopene antar kandidater til diakonatet må følgende kvalifikasjoner under alle omstendigheter være til stede:

Et klart og avgjort kall til tjenesten.

God moralsk bakgrunn.

Ingen tegn på hverken psykisk eller fysisk svekkelse.

Kandidatens faste ønske om å tjene Gud og Kirken gjennom hele livet.

Kommisjonen foreslår en minimumsalder på 25 år og en forberedelsestid på to år. Likeledes foreslås det å opprette studiesentre, hvor kandidatene kan komme sammen så ofte som mulig.

Diakonenes arbeide vil bestå i:

Å utdele den Hellige Communion.

Å utøve sjelesorg, hvor ingen eller få prester forefinnes.

Å hjelpe med i bispedømmets administrasjon.

Å forkynne evangeliet.

Universe

Arbeidsløsheten innenfor EF-området har i første halvdel av 1979 steget totalt med 1 %.

Det største fall i arbeidsløshetsstatistikken på årsbasis i Europa forekommer i Danmark med ca. 23 %, idet arbeidsløshetstallet pr. 31. juli ligger på omkring 4,34 %. Danmark inntar dermed en fjerdeplass blant EF-landene, hvor Frankrike kommer inn som en klar nummer én.

Pressens Radioavis, København

Kva ventar me av presten?

Kva ventar me av presten?

Skal han vera vakker,
kunna «messa» fint,
preika interessant,
ha nokre dokortitlar,
særlege hobbyar eller anlegg?

Ikkje naudsynt.

Kva ventar me då?

Han skal vera vegen, — ikkje berre visa

han.

Han skal vera ljuset, — ikkje berre
gjenskinet.

Han skal gjeva syndaren tilgjeving,
ikkje døma han.

Han skal støtta opp det knekte røyret,
ikkje bryta det av.

Den bortstøytte skal han reisa opp att,
sjøl ikkje støyta bort nokon.

Han skal alltid beda,
gå ikring og gjera vel mot alle.

Han skal vera audmjuk.

Pastoralteologi i eit nøtteskal:

Du skal elskva kvar og ein so som
Kristus elskar.

Dette og mykje meir ventar me.

Kan nokon då våga å taka på seg ei
prestegjering?

Gjering er ikkje rette ordnet, nei,

Kallet!

Kva du gjer er ikkje viktig,
men kva du er.

Med kallet fylgjer lovnaden:

Sjå, eg er med dykk alle dagar

Du klagar: «Eg er då berre eit
menneske!»

Paulus fekk svaret: Nåden min er stor
nok åt deg!

R.

PAVEN SOM VOKALIST

Under sin pilgrimsferd til Polen inn-sang pave Johannes Paul II seks polske sanger på plate. Platen var til salgs i Den Tyske Forbundsrepublikk fra og med tirsdag den 4. september og er allerede forutbestilt i atskillige hundre tusen eksemplarer i Tyskland og Italia. Paven blir akkompagnert av et kor av polske studenter og Krakows symfoniorkester.

Samtidig med at paven synger de seks polske folkesanger, synger han også en sang, han selv har skrevet: «Et helt livs øyeblikk.»

Universe

Fordøm intet menneske og anse intet for umulig.

For det finnes ingen som ingen fremtid har.

Og det finnes ingenting som ikke har sin tid.

TALMUD

RETNINGSLINJER FOR DØDSHJELP

Fra offisielt medisinsk hold har man i Vest-Tyskland gitt ut retningslinjer for dødshjelp («Richtlinien für die Sterbehilfe»). Den tyske bispekonferanse sier seg enig i hovedsynspunktene og viser til en erklæring fra bispekonferansen i 75: Der blir det uttalt at retten til en menneskelig død kan bety retten til å avstå fra slike medisinske hjelpemidler som på kunstig vis utsetter dødsøyeblikket.

KNA

GUSTAV THIELEMANN

Pølse- og hermetikkfabrikk

Tlf. 83 41 84 - DRAMMEN

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRÅ

Ullevålsvn. 1 - Oslo

Privat 55 77 87 - 69 43 72

Tlf. 20 79 06 - 20 79 05

Spesialforretningen i
RUSTFRIE STÅLARTIKLER
KNUT JUUL CHRISTIANSEN
Wesselsgt. 3 (indre gård) - Oslo 1

Telefon

(02) 33 36 24

33 55 25

Telegr.adr.:

Rustfriknut

THRONSEN & CO.

BOKTRYKKERI

Bernh. Getzgt. 3 b, Oslo

Telefon 20 40 02 - 20 70 02

MALERMESTER

utfører allsiags maler- og tapetserarbeider

Georg og Otto Foerster

Tlf. 21 69 06

GUSTAV BØHM & SØN A/S

Bakeri og Konditori

Drammen

C. HANSSENS

Trykkeri og Bokbinderi

Tlf. 13 056

FREDRIKSTAD

EDVARSDEN & NORHEIM A/S

Autorisert installatør

Radio og Elektrisk utstyr

Tlf. 11 220 - Fredrikstad

BØNNENS APOSTOLAT!

I september måned ber Kirken for de kristne i Papua
og New Guinea

Dårlig teknikk - godt tema

REGISSØR: SVEND WAM
PRODUSENT: PETTER VENNERØD
HOVEDROLLER: JORUNN KJELLSBY
OG FRANK IVERSEN
NASJONALITET: NORSK
MANUS: SVEND WAM OG
PETTER VENNERØD

Ekteparet Tangen i en av mange diskusjoner.

For sytten år siden møtte de hverandre. Resultatet ble en sønn. Idet filmen begynner, har de i tillegg fått en datter, et småpent lite krypinn i en av Oslos drabantbyer, med konforme møbler og burgunderrødt tapet på veggene. Det er Ellen og Rolf jeg snakker om. Et ektepar som sliter for å få endene til å møtes, som begge arbeider, og som tar jobber på si, for å møte kravene fra regningene som strømmer inn. I korthet: Ekte, helnorsk sosialdemokratisk lykke i praksis. Ekteparet krangler seg gjennom de 92 minuttene filmen varer. Og når de ikke krangler, elsker de i den store sengen med hjerteformet hode. Den er skueplassen for den eneste kontakten de er i stand til å etablere med hverandre.

Dette er i all korthet bakgrunnen

for Svend Wam og Petter Vennerøds nyeste film, «Svartere enn natten». En film som på forhånd ble utropt av Statens Produksjonsutvalg til å være en film som tar opp et yrkesektepars livssituasjon, og som det dessuten er stilt en rekke forventninger til på forhånd. Det er Frank Iversen og Jorunn Kjellsby som spiller hovedrollene som Ellen og Rolf. Ekteparet har ingen akademisk bakgrunn, og kan ikke kommunisere med hverandre. Derfor blir det umulig å løse en rekke u-uttalte konflikter. Det er med andre ord en film om hvordan mennesket tvinges inn i et mønster det oppfatter som fremmed. I utgangspunktet et meget ambisiøst prosjekt.

Filmen har endel skjønnhetsfeil. Enkelte ganger er både spill og dialog temmelig kunstig. Det synes som om norske filmer ofte har denne svakheten. Vi har gjerne en tendens til å sammenligne våre egne film-

Bøy deg — St. Olavs-staken har
sprunget ut med
sikkerlig
tre-hundre lys

— — — — —
mens du teller lyser blomster-
kalker over i øyne

møte tør vi her i bot
de nære blikk vi daglig
viker unna.

(Pilegrim)

prestasjoner med de utenlandske produksjonene. Da glemmer vi at utenlandske filmer som regel har et budsjett som er ti ganger så stort som det en norsk filmprodusent opererer med. Men, uansett, enkelte scener er i svakeste laget. Det virker for overspent, for intenst når ekteparet braker sammen i krangel om kona kan skjenke øl eller ikke. Dessuten er det en sekvens fra en nattklubb der allverdens dekadense er samlet. Også den virker temmelig oppstyltet, og svært så uekte.

Men filmen har også positive elementer. Det viktigste i så måte er vel at filmen søker å vise noe som er hverdagen for mange mennesker. Vi opprøres av den totale mangel på evne til å kontrollere sin situasjon som Ellen og Rolf viser. Hvor ubehjelpelige de er! Hvor lett de lar seg fange inn i et mønster av forbruk og status som virker ødeleggende! Ser man filmen i dette lys, overser man gjerne små pussigheter som at aldri har arbeiderne i Oslo Bekholdsverk løpt så fort på jobben, og aldri har vi sett et hjem som har vært så til de grader personlighetsløst som hjemmet til Ellen og Rolf. Dessuten blir slutten svært så banal. Litt raffinement kunne man godt ha spandert.

Derfor: Filmene er et velment forsøk på å vise en virkelighet som er en plagsom realitet for mange. Enkelte sekvenser er virkelig gode. Men helhetsinntrykket svekkes av film-skaperens manglende evne til moderasjon. Men på tross av sine svakheter, som så absolutt er synlige, er det blitt et severdig stykke film. Ikke så mye på grunn av tekniske kvaliteter, men fordi emnet som filmen tar opp er alvorlig nok. Fordi vi alle må være oppmerksomme på de spørsmål filmene stiller.

Christian Boe Astrup.

ST. OLAV
Katolsk tidsskrift for
religion og kultur

Medarbeidere:
Svend Aage Rasmussen,
ansv.
Gunnel Vallquist
Aage Haugen O.P.
Sidsel Skovsrud
Ester Mikalsen
Christian Boe Astrup
Ketil Ronessen

Redaksjonens adresse:
Akersveien 5, Oslo 1.
Tlf. 032/53 373.

Ekspedisjon og forlag:
Akersveien 5, Oslo 1.
Kontortid 9—16,
lørdag 9—14. Tlf. 20 72 48.

Abonnement (direkte eller gjennom postkontorene).
Kr. 70,— pr. år.
For halvår kr. 35,—.
Utlandet utenfor Skandinavia
kr. 80,— pr. år.
Annonser 10 dager før
utgivelsesdagen.
24 numre årlig.
Postgiro 24 46 780.